

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Автор – Войтенко Анастасія, студ. гр. ОА-17-2

Науковий керівник – к. е. н, доц. каф. фінансів, обліку і маркетингу Морозова Є. П.
ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Важливою умовою функціонування суб'єкта господарювання є наявність основних засобів, адже вони утворюють виробничо-технічну базу і визначають виробничу потужність підприємства. Одним з основних завдань обліку основних засобів є надання повної, правдивої та достовірної інформації про них. Проте інформація, яка міститься у фінансовій звітності стосовно основних засобів, не завжди є такою через недосконалість вітчизняного законодавства та постійні зміни в ньому, саме тому питання обліку основних засобів на підприємствах потребує подальшого дослідження.

Згідно з П(с)БО 7 основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких не більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) [1].

Інформація про основні засоби має велике значення для характеристики фінансового стану і результатів діяльності підприємства. Правильне визначення, оформлення, оцінка та облік основних засобів у фінансово-господарській діяльності відіграє важливу роль і безпосередньо впливає на результати бізнесу і ціну підприємства.

Організація обліку основних засобів – досить складна ділянка бухгалтерської роботи, до того ж сьогодні їх бухгалтерський та податковий облік здійснюються по-різному.

Для ефективного використання основних засобів необхідно вміти правильно відображати їх в обліку та вирішувати пов'язані з цим процесом проблеми, однією із яких є організація операцій документування основних засобів, які забезпечують і підтверджують достовірність бухгалтерського обліку [2].

На сьогоднішній день можна стверджувати, що у деяких випадках застосування форми документів, які потребують їхнього удосконалення. Проблемним у питаннях документування є те, що бухгалтерський облік операцій з основними засобами зазнавав значних змін у той час, як типові форми первинних документів не змінювалися. Типові форми первинних документів регулює Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», який не встановлює будь-яких особливих вимог, а тільки зазначає необхідність наявності обов'язкових реквізитів. При цьому не вказується ані про необхідність застосування типових форм первинних документів, ані про бланки суворої звітності.

Аналізуючи форми первинних документів з обліку основних засобів, необхідно відзначити, що типові форми ОЗ-6 «Інвентарна картка обліку основних засобів» та ОЗ-1 «Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів», потребують введення додаткових відомостей [4].

Таким чином, пропонуємо ввести до форм ОЗ-1 та ОЗ-6 додаткову інформацію:

1. термін корисного використання об'єкта;
2. ліквідаційну вартість;
3. справедливу вартість;

4. вартість, що амортизується;
5. метод амортизації, у разі зміни якого вносити поправки про це;
6. суми дооцінки та уцінки об'єкта [3].

Доповнення зазначених типових форм первинних документів переліченими реквізитами значно підвищить їх інформативність.

Методи нарахування амортизації, регламентовані сучасними нормативно-правовими актами, не враховують можливі зміни первісної вартості об'єктів основних засобів та суми нарахованої амортизації (зносу). Документального підтвердження вимагає і така операція, як формування первинної вартості основних засобів, так як об'єкти можуть надходити на підприємство різними шляхами. Залежно від цього, дещо іншим буде склад витрат, за якими формується в обліку первинна вартість об'єкта основних засобів. З метою усунення цього недоліку, доречною є пропозиція, щодо ведення документу «Розрахунок первинної вартості основних засобів», як додаток до акту прийому-передачі основних засобів. Це дозволить поліпшити інформативність первинного обліку основних засобів, проводити детальний аналіз складових первинної вартості основних засобів і контролювати правильність їх визначення.

Основні засоби – один із найважливіших чинників будь-якого виробництва. Їх стан і ефективне використання прямо впливають на кінцеві результати господарської діяльності підприємств. Раціональне використання основних фондів сприяє поліпшенню всіх техніко-економічних показників, в тому числі збільшенню випуску продукції, зниженню її собівартості, трудомісткості виготовлення [4].

Отже, з вищевказаного можна зробити висновок, що П(с)БО 7 вимагає змін і доповнень як з боку визначень термінів наведених в ньому, так і з боку сфери його дії. Вирішення цих проблем дозволить гармонізувати національну систему обліку основних засобів відповідно до міжнародного облікового стандарту, в результаті чого будуть подолані певні неузгодженості в обліку основних засобів щодо їх придбання, використання та оцінки.

Впровадження науково-технічних досягнень у виробництво стає можливим за умови здійснення ефективної амортизаційної політики, що виступає важливим інструментом активізації інвестиційної діяльності підприємств в умовах ринкової економіки. Обґрунтована амортизаційна політика дає змогу стимулювати зростання інвестицій, запроваджувати інноваційні технології та процеси. Однією зі складових амортизаційної політики є обґрунтований вибір методу амортизації основних засобів.

Список використаних джерел

1. Визнання основних засобів [Електронний ресурс]. URL: http://minfin.com.ua/taxes/-/gospoper/bo_2_1_1_osnzasobi.html
2. Жарікова О. О. Первинний облік основних засобів: удосконалення типових форм. Вісник СевНТУ. 2011. С. 56–58.
3. Сарапіна О. А., Пінчук Т. А. Актуальні проблеми обліку основних засобів підприємства. *Науковий Вісник Херсонського державного університету*. Вип. 8, ч. 3. 2014. С. 124–126.
4. Замлинський В. А. Облік основних засобів: переосмислення принципів та завдань. *Облік і фінанси АПК*. 2010. С. 18–23.